

24. okt. 2011

Udtalelse om forslag til ny skolepolitik i Gladsaxe Kommune

Lærerne i Gladsaxe vil meget gerne være med til at udvikle og skabe kvalitet i undervisningen folkeskolen. Forslaget til ny skolepolitik sætter mange mål og forventninger op. Inspirationen til den nye politik er samlet i forskellige mødefora, hvor både skoleledere, medarbejderrepræsentanter og forældre har kunnet kommet til orde. Så vi kan selvfølgelig rose processen, selv om foreningen desværre kom for sent ind i styregruppen.

Det er positivt, at skolepolitikken er ambitiøs, men det må også være en forudsætning, at den enkelte skoles vilkår og rammer er så gode, at målene kan indfries.

I disse tider, hvor det økonomiske råderum er stærkt begrænset, må Byrådet også tage højde for, om skolerne kan løfte nye udgiftskrævende opgaver. Her tænker vi ikke mindst på, hvis IT bliver udviklingsprojekt. Vi kan bestemt også godt forestille os, at de andre tre udviklingsprojekter kan have glæde af en pulje, man kan søge midler fra.

De fire temaer

Foreningen finder, at tre af temaerne, nemlig om faglighed, alsidighed og fællesskab er meget relevante, mens vi i temaet om læring, metode og evaluering ser en tendens til krav om mere skriftlighed og dokumentation, samt sågar forventning om mere mødevirksomhed. Sådanne tiltag kan opleves som unødigt kontrol og styring. Det vil medføre, at der skal bruges mere tid af lærere og skoleledere herpå end på den nære praksis.

I forhold til de enkelte afsnit har vi følgende bemærkninger:

2.1 Skolepolitikens rammer

Der står på side 3, at *"Skolerne har samordnet indskoling og dermed altid en klar sammenhæng mellem skolens undervisning og aktiviteterne i SFO"*. Vi mener, at der her tegnes et billede af, at skole og SFO har sammenhæng i alting. Det passer ikke. Skole og SFO samordner, og der laves i perioder fælles aktiviteter. SFO'en skal meget gerne give eleverne frirum, så der efter undervisningstiden også er plads til fri leg.

3. Skolepolitikens læringssyn og værdigrundlag

Første afsnit er meget højstemt og tegner et billede af, at barnet og den unge nærmest selv skal tage ansvar for egen læring. Barnet er en *"aktiv og værdifuld medskaber af læring"*, står der. Første afsnit ser vi derfor gerne omformuleret.

Som indledning til 'bomberne' ser vi hellere, at der står 'Det er af stor betydning, at børn og unge:' i stedet for *"Det er værdifuldt, at børn og unge:"*

4. Skolepolitiske temaer

4.1 faglighed

Afsnittet om faglighed indeholder mange gode værdier og mål. Alligevel har vi en række indvendinger, idet vi savner tydelighed.

I udkastet skriver man, at *"Undervisning og læring er skolens kerneydelse"*. Det synes vi både er sprogligt og indholdsmæssigt uklart. Der kan kun være én kerneydelse, så de bør stå: Undervisning er skolens kerneydelse.

Skolen tilbyder børn og unge undervisning – og det skal give plads til læring, nemlig at eleverne udvikler sig fagligt, socialt og personligt!

Endelig vil vi også gerne have, at det fremgår, at det er lærerne, der har undervisningsopgaven.

For det kan være svært for lærerne at se sig selv i den ny skolepolitik, idet der næsten konsekvent skrives 'medarbejdere' og ikke lærere og/eller pædagoger. Der er en tydelig opgavefordeling mellem lærere og pædagoger, jf. bestemmelserne i folkeskoleloven. Men det giver forslaget til skolepolitik ikke indtryk af. Nærmest tværtimod! På side 7 i 3. sidste afsnit står der fx, at "*Medarbejderne skal være fagligt og undervisningsmæssigt kompetente.*" Hvorfor skriver man ikke, at lærerne skal være fagligt og undervisningsmæssigt kompetente?

De mange konkrete mål på side 8 fordrer efter vores opfattelse, at lærernes kompetenceudvikling sættes i højsædet. Desværre oplever vi det modsatte, nemlig at færre lærere får mulighed for efteruddannelse. Vi minder også om, at der i den nuværende skolepolitik står, at der på hver skole skal uddannes lærere i PD i engelsk. Er det mål opgivet?

4.2 Tema 2: Alsidighed

Vi ser gerne, at afsnittet tydeliggør, at arbejdet med de alsidige, sociale og personlige kompetencer i skoletiden er en integreret del af undervisningen. Der er en tendens i debatten om folkeskolen til, at nogle mener, at man kan dele skoletiden op i to dele, så lærerne tager sig af det faglige, mens pædagogerne tager sig af de personlige og sociale kompetencer.

Vi opfordrer til, at man skriver, at skolens undervisning handler om andet og mere end at formidle fag og viden, i stedet for, at der står: "*Skolens virksomhed handler om andet og mere end at formidle fag.*"

4.3 Fællesskaber

På side 11 står der om inklusion: "*Folkeskolerne i Gladsaxe er inkluderende skoler, der som udgangspunkt tilbyder flest mulig børn og unge læringsmiljøer i fællesskaber hvor der er mulighed for maksimal udfordring og udvikling*"

Det lyder meget, meget flot. Lærerne støtter intentionen om, at skolen skal være inkluderende. Men forudsætningen for at skolerne kan være inkluderende, er at lærere og pædagoger er efteruddannet til at inkludere børn og unge, der tidligere ville være udskilt til specialforanstaltninger.

Inklusionsopgaven er langt den altoverskyggende udfordring i mange klasser. Det er vores opfattelse, at elever i dag søges inkluderet under for ringe vilkår. Så lykkes det ikke.

Der bør investeres i efteruddannelse, ligesom der er brug for ekstra resurser til støtteforanstaltninger i klassen i form af specialundervisning. I stedet oplever skolerne, at den økonomiske ramme til inklusion sættes ned jf. tidligere byrådsbeslutning.

4.4 Læring, metode og evaluering

Det synes, som om der lægges op til mere mødevirksomhed: "*Skolernes medarbejdere deltager i faglige netværk på egen skole og i kommunalt regi*": (side 13). Det sidste gælder kun for nogle af skolens lærere, at man deltager i kommunale netværk. Ligesom der på side 15 stilles forventninger til, at teamet formidler erfaringer med metoder, processer og didaktiske valg til andre team på skolen. Det er en ny opgave, der ikke indgår i lærernes arbejdsopgaver i dag. Er der tid til det? Der stilles også forventninger til, at skolernes medarbejdere indgår i samarbejde med uddannelsesinstitutioner. Er der tid til det, nu der lægges vægt på at lærerne skal undervise mere? Opgaven ligger i hvert fald ikke i lærernes undervisningsopgave.

Vi må også udtrykke bekymring over de mange forventninger, der stilles til evalueringskulturen med "høj grad af skriftlighed". Vi læser noget andet i regeringsgrundlaget, hvor det betones, at der skal vises lærerne større tillid frem for mere kontrol.

Vi sætter spørgsmålstegn ved, at forvaltningen skal udvikle metoder til opgørelse af "best practise". Vi mener ikke, at undervisning kan gøres op på formler. Der findes ikke en "best practise" og slet ikke en, der kan gøres universel. Men selvfølgelig kan eksempler på gode undervisningsforløb og gode lærersamarbejder viderefremmes.

I afsnit 6 på side 20 tales der ligefrem om, at "styringsredskaberne kvalificeres".

Generelt synes vi, at afsnittet bør gås grundigt igennem, idet vi finder, at man lægger op til nye, ufinansierede opgaver, samtidig med at skriftlighed, styring og kontrolforanstaltninger sættes i højsædet.

To nye udviklingsprojekter i en tid med store strukturændringer

I skolepolitikken lægges der op til, at hver skole skal udvælge sig to udviklingsprojekter af fire mulige. Vi synes, at det er en for stor mundfuld, fordi der på flere skoler er store strukturændringer i gang eller undervejs. Disse ændringer er i sig selv kæmpe udviklingsprojekter for de involverede ledere, lærere og pædagoger.

Samtidig kan det ikke understreges nok, at alle skoler er stærkt optaget af den øgede inklusion, som betyder, at der ydes en stor indsats i hele skolevæsenet. Lærerne synes, at der har været sat alt for meget turbo på denne proces, og mange lærere savner som nævnt specialpædagogiske kompetencer og resurser til opgaven.

De nye projekter karakteriseres som *”frontløberprojekter, hvor de enkelte skoler, som ikke har arbejdet med udviklingsprojektet, forpligter sig til at bruge den viden og de erfaringer, der udspringer af projekterne.”* (side 17). Det er et meget stort krav til det enkelte projekt og til de øvrige skoler.

I projektet om ungdomsmiljø og udskoling ønskes en forbedring af vejledningsindsatsen med henblik på at øge andelen af unge, der fortsætter i ungdomsuddannelse (side 17). Vi kan alle ønske os, at flere unge går i gang med og fuldfører en ungdomsuddannelse.

Man bør undersøge årsagen til frafaldet fra ungdomsuddannelserne nærmere.

Lærerne må konstatere, at skole- og ungdomsvejledningen, der blev flyttet fra folkeskolen til UU-centrene, ikke har givet det løft, som man stillede i udsigt, da loven blev lavet om.

Det er vores synspunkt, at de foreslåede to projekter pr. skole reduceres til et projekt, og at der bør sikres økonomi til udviklingsarbejdet.

Skal skolerne godt i gang med nye projekter uden nye midler, må andre opgaver nedtones. Man kan ikke forvente, at skolerne med deres nuværende resurser blot kan lægge nye opgaver oveni.

Med venlig hilsen

Henrik Poulsen